

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO W I LO IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE W SZCZECINIE

ustalone w oparciu o programy nauczania języka angielskiego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego dla poziomu podstawowego oraz poziomu rozszerzonego

Wymagania ogólne

1. Uczeń w ciągu roku szkolnego otrzymuje oceny z:
 - (a) **wypowiedzi ustnej** (temat wypowiedzi związany jest z omawianą tematyką na lekcji)
 - (b) **kartkówek** – krótkie prace pisemne obejmujące zagadnienia leksykalno-gramatyczne z podanego zakresu
 - (c) **sprawdzianów** – z większego materiału (zapowiadane tydzień wcześniej)
 - (d) **wypracowań** (na podany temat, zgodnie z omówioną i wymaganą formą)
 - (e) **praca na lekcji w zespole**
 - (f) **prac dodatkowych** (recenzji przeczytanej lektury, projektu multimedialnego, itp.)
2. Uczeń ma obowiązek pracować systematycznie przez cały okres/rok szkolny, w terminie oddawać prace pisemne, skrupulatnie wykonywać wszystkie zadania domowe, być zawsze przygotowany do wypowiedzi ustnej lub pisemnej (kartkówka) z trzech ostatnich tematów lekcyjnych i do sprawdzianów z większej partii materiału.
3. Na cztery tygodnie przed klasyfikacją śródroczną i końcoworoczną nauczyciel podaje do wiadomości oceny przewidywane na koniec semestru/roku szkolnego.
4. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy i posiadać go na każdej lekcji (jeżeli wymaga tego nauczyciel przedmiotu).
5. Uczeń ma obowiązek posiadać podręcznik (SB) i ćwiczenia (WB). (jeżeli wymaga tego nauczyciel przedmiotu)
6. Wszystkie pozostałe wymagania, które nie zostały ujęte w tym dokumencie, reguluje statut I LO .

Wymagania szczegółowe

Poniższe wymagania odnoszą się do całego cyklu edukacyjnego natomiast tempo wprowadzania materiału szczegółowego zależy od poziomu grupy, w której uczeń kontynuuje naukę.

WYMAGANIA EDUKACYJNE WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU NAUCZANIA JĘZYKA ANGIELSKIEGO :W IV-LETNIM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM dla grup na poziomie **GRUPA B1/B1+**

Poziom III. 1 – dla kontynuujących naukę

Wymagania szczegółowe w zakresie podstawowym dla uczniów kontynuujących naukę na podbudowie wymagań dla szkoły podstawowej

1. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

- 1) **człowiek** (np.: dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania);
- 2) **miejsce zamieszkania** (np.: opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie);
- 3) **edukacja** (np.: przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne);
- 4) **praca** (np.: zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy);
- 5) **życie prywatne** (np.: okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) **żywienie** (np.: artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne, diety);
- 7) **zakupy i usługi** (np.: rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze, banki);
- 8) **podróżowanie i turystyka** (np.: środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, wypadki);
- 9) **kultura** (np.: dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);
- 10) **sport** (np.: dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);
- 11) **zdrowie** (np.: samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia, niepełnosprawni, uzależnienia, ochrona zdrowia);
- 12) **nauka i technika** (np.: odkrycia naukowe, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie, technologie informacyjno-komunikacyjne);
- 13) **świat przyrody** (np.: klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, katastrofy);

14) **państwo i społeczeństwo** (np.: struktura państwa, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe, konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna);

2. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne (np.: napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne):

- 1) określa główną myśl tekstu;
- 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
- 3) znajduje w tekście określone informacje;
- 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
- 5) określa kontekst wypowiedzi (np.: nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
- 6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
- 7) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

3. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi ustne i pisemne

(np.: wiadomość, opis, notatka, ogłoszenie, zaproszenie, ankieta, pocztówka, e-mail, list prywatny):

- 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
- 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
- 6) przedstawia opinie innych osób;
- 7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;
- 8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 9) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
- 10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 11) wyjaśnia sposób obsługi prostych urządzeń (np.: automatu do napojów, bankomatu);
- 12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;
- 13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

4. Reagowanie na wypowiedzi.

Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie (np.: e-mail, wiadomość, list prywatny i prosty list formalny)

- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np.: przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
- 2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę;
- 3) stosuje formy grzecznościowe;
- 4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np.: wymiana zakupionego towaru);
- 6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
- 7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych;
- 9) wyraża emocje (np.: radość, niezadowolenie, zdziwienie);
- 10) prosi o radę i udziela rady;
- 11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
- 12) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
- 13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca.

5. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego

- 1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np.: wykresach, mapach, symbolach, piktogramach), audiowizualnych (np.: filmach, reklamach) oraz tekstach obcojęzycznych;
- 2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym;
- 3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.

6. Znajomość struktur gramatyczno-leksykalnych

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych i potrafi samodzielnie wykonywać zadania leksykalno-gramatyczne, obejmujące materiał z zakresu podstawowego, typu:

- 1) transformacja
- 2) częściowe tłumaczenie zdań
- 3) słowotwórstwo
- 4) wypełnianie luk (zadania otwarte i zamknięte)

Wymagania szczegółowe w zakresie rozszerzonym, dla uczniów kontynuujących naukę na podbudowie wymagań dla szkoły podstawowej:

1. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w obrębie tych samych tematów, co dla zakresu podstawowego

2. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości w różnych warunkach odbioru oraz wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) oddziela fakty od opinii.

3. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń tworzy płynne i rozumiałe dłuższe wypowiedzi ustne oraz dłuższe wypowiedzi pisemne bogate i spójne pod względem treści. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) wyjaśnia sposób obsługi bardziej skomplikowanych urządzeń oraz procedury postępowania (np.: załatwianie spraw w instytucjach);
- 2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw dotyczące danej tezy lub rozwiązania.

4. Reagowanie na wypowiedzi.

Uczeń reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach oraz reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np.: list prywatny lub formalny, sprawozdanie) w sytuacjach formalnych i nieformalnych. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) prowadzi negocjacje w trudnych sytuacjach życia codziennego (np.: niezasłużone oskarżenie, spowodowanie szkody);
- 2) przedstawia opinie i argumenty, odpira argumenty przeciwne;
- 3) komentuje, zgadza się lub kwestionuje zdanie innych uczestników dyskusji;
- 4) spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych;
- 5) ustosunkowuje się do opinii innych osób;

5. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) streszcza usłyszany lub przeczytany tekst;
- 2) rozwija notatkę, ogłoszenie, nagłówki prasowe;
- 3) stosuje zmiany stylu lub formy tekstu.

Ponadto uczeń powinien wykazać się następującymi umiejętnościami:

1. Uczeń dokonuje samooceny (np.: przy użyciu portfolio językowego) i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np.: korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, zapamiętywanie nowych wyrazów, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym).
2. Uczeń współdziała w grupie, np.: w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych.
3. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym (np.: z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.
4. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np.: domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznaną słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np.: parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.
5. Uczeń posiada świadomość związku pomiędzy kulturą własną i obcą, wrażliwość kulturową i umiejętność pośredniczenia między kulturami poprzez nauczany język.
6. Uczeń posiada również podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym, oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.
7. Znajomość struktur gramatyczno-leksykalnych - Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych i potrafi samodzielnie wykonywać zadania leksykalno-gramatyczne typu:
 - 1) transformacja
 - 2) częściowe tłumaczenie zdań
 - 3) słowotwórstwo
 - 4) wypełnianie luk (zadania otwarte i zamknięte)

CZASOWNIK

- Bezokolicznik i formy osobowe;
- Czasowniki posiłkowe;
- Czasowniki modalne z bezokolicznikiem zwykłym: *can, could, may, might, must, mustn't, needn't, will, shall, would, would like, should, ought to*;
- Tryb rozkazujący;
- Czasowniki regularne i nieregularne;
- Czasowniki wyrażające stany i czynności;
- Czasowniki złożone (*phrasal verbs*);
- Imiesłów czynny i bierny;
- Zdania twierdzące, przeczące i pytające w następujących czasach gramatycznych:
 - **Present simple** dla czynności i stanów trwających nieprzerwanie lub powtarzających się, czynności o stałym charakterze, rozkładów czasowych;
 - **Present continuous** dla czynności odbywających się w tej chwili, w bieżącym okresie czasu lub bliskiej przyszłości;
 - **Present perfect** dla czynności i stanów, które miały miejsce ostatnio lub trwają do chwili obecnej lub ich skutki mają wpływ na sytuację obecną;
 - **Present perfect continuous** dla czynności, które rozpoczęły się w przeszłości i trwają do chwili obecnej lub się skończyły, a ich skutki są nadal widoczne;

- **Past simple** dla czynności i stanów, które miały miejsce lub powtarzały się w przeszłości;
- **Past continuous** dla czynności, która odbywała się w pewnym momencie w przeszłości lub trwała przez pewien czas;
- **Past perfect** dla czynności i stanów przeszłych poprzedzających inne czynności i stany przeszłe
- **Future simple** dla stanów lub czynności przyszłych wynikających z okoliczności zewnętrznych, dla wyrażenia postanowienia, obietnicy, decyzji;
- **Future continuous** dla czynności, które będą odbywać się w pewnym momencie w przyszłości oraz w pytaniach o plany;
- **Future simple in the past** w mowie zależnej i zdaniach warunkowych;

SKŁADNIA

- Zdania rozkazujące;
- Zdania z podmiotem *it* i *there*;
- Zdania wykrzyknikowe;
- Zdania z dwoma dopełnieniami;
- Zdania w mowie zależnej z czasownikami *say, tell, ask* i następstwo czasów;
- Pytania pośrednie;
- Pytania typu *question tags*
- Zdania w stronie biernej w czasach: *present simple, present continuous, past simple, present perfect, future simple, past perfect*,
- Zdania współrzędnie złożone;
- Zdania podrzędnie złożone:
 - okolicznikowe: celu, czasu, miejsca, porównawcze, przyczyny, przyzwolenia, skutku, warunku typu 0, I, II
 - przydawkowe ograniczające i opisujące;
 - orzecznikowe;
 - dopełnieniowe
- Konstrukcje gerundialne, bezokolicznikowe i imiesłowowe;
- Konstrukcja *have sth done*

RZECZOWNIK

- Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne;
- Liczba mnoga regularna i nieregularna
- Forma dzierżawcza of, *Saxon Genitive*
- Rodzaj;
- Rzeczowniki złożone;
- Rzeczowniki użyte przymiotnikowo;
- Budowa słowotwórcza rzeczownika.

PRZEDIMEK

- Przedimek nieokreślony, określony i zerowy

PRZYMIOTNIK

- Stopniowanie regularne i nieregularne;
- Przymiotniki w konstrukcjach z *so, such, how, what*;
- Przymiotnik dzierżawczy;

PRZYSŁÓWEK

- Stopniowanie regularne i nieregularne;
- Miejsce przysłówka w zdaniu;
- Przysłówki *too* i *enough*;

PRZYIMEK

- Przyimek określający miejsce, kierunek, odległość, czas;
- Przyimek przyczyny i sposobu;
- Przyimki po niektórych czasownikach i przymiotnikach.

ZAIMEK

- Zaimek osobowy;
- Zaimek dzierżawczy;
- Zaimek zwrotny;
- Zaimek emfaticzny;
- Zaimek wskazujący;
- Zaimek pytający;
- Zaimek względny;
- Zaimek wzajemny;
- Zaimek nieokreślony: *some, any, no, every* i złożenia z nimi, *none, either neither, many, much, few, a few, little, a little, another, other, others, the other, the others, every, each, enough, both all*
- Zaimek bezosobowy *you*

LICZEBNIK

- Liczebniki główne i porządkowe

SPÓJNIKI

- *and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, because, (al)though, so*

WYMAGANIA EDUKACYJNE WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU NAUCZANIA JĘZYKA ANGIELSKIEGO
: W IV-LETNIM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM dla grup na poziomie
POZIOM B1+B2

Poziom III. 1 – dla kontynuujących naukę

Wymagania szczegółowe w zakresie podstawowym dla uczniów kontynuujących naukę na podbudowie wymagań dla szkoły podstawowej

1. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

- 1) **człowiek** (np.: dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, problemy etyczne);
- 2) **miejsce zamieszkania** (np.: opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania);
- 3) **edukacja** (np.: przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne, system oświaty);
- 4) **praca** (np.: zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy);
- 5) **życie prywatne** (np.: okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) **żywnienie** (np.: artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne, diety);
- 7) **zakupy i usługi** (np.: rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze, banki, ubezpieczenia);
- 8) **podróżowanie i turystyka** (np.: środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, wypadki);
- 9) **kultura** (np.: dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);
- 10) **sport** (np.: dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);
- 11) **zdrowie** (np.: samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia, niepełnosprawni, uzależnienia, ochrona zdrowia);
- 12) **nauka i technika** (np.: odkrycia naukowe, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie, technologie informacyjno-komunikacyjne);
- 13) **świat przyrody** (np.: klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, katastrofy, przestrzeń kosmiczna);
- 14) **państwo i społeczeństwo** (np.: struktura państwa, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe, konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna, gospodarka);

2. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne (np.: napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne):

- 1) określa główną myśl tekstu;
- 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
- 3) znajduje w tekście określone informacje;
- 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
- 5) określa kontekst wypowiedzi (np.: nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
- 6) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
- 7) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

3. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi ustne i pisemne (np.: wiadomość, opis, notatka, ogłoszenie, zaproszenie, ankieta, pocztówka, e-mail, list prywatny):

- 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
- 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
- 6) przedstawia opinie innych osób;
- 7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;
- 8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 9) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
- 10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 11) wyjaśnia sposób obsługi prostych urządzeń (np.: automatu do napojów, bankomatu);
- 12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;
- 13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

4. Reagowanie na wypowiedzi.

Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie (np.: e-mail, wiadomość, list prywatny i prosty list formalny)

- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np.: przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
- 2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę;
- 3) stosuje formy grzecznościowe;
- 4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np.: wymiana zakupionego towaru);
- 6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
- 7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych;
- 9) wyraża emocje (np.: radość, niezadowolenie, zdziwienie);
- 10) prosi o radę i udziela rady;
- 11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
- 12) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
- 13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca.

5. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego

- 1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np.: wykresach, mapach, symbolach, piktogramach), audiowizualnych (np.: filmach, reklamach) oraz tekstach obcojęzycznych;
- 2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym;
- 3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.

6. Znajomość struktur gramatyczno-leksykalnych

Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych i potrafi samodzielnie wykonywać zadania leksykalno-gramatyczne, obejmujące materiał z zakresu podstawowego, typu:

- 1) transformacja
- 2) częściowe tłumaczenie zdań
- 3) słowotwórstwo
- 4) wypełnianie luk (zadania otwarte i zamknięte)

Wymagania szczegółowe w zakresie rozszerzonym, dla uczniów kontynuujących naukę na podbudowie wymagań dla szkoły podstawowej:

1. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w obrębie tych samych tematów, co dla zakresu podstawowego

2. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np.: rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne) w różnych warunkach odbioru oraz wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np.: artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie). Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) oddziela fakty od opinii.

3. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń tworzy płynne i zrozumiałe dłuższe wypowiedzi ustne oraz dłuższe wypowiedzi pisemne bogate i spójne pod względem treści (np.: list formalny, rozprawka, artykuł). Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) wyjaśnia sposób obsługi bardziej skomplikowanych urządzeń oraz procedury postępowania (np.: załatwianie spraw w instytucjach);
- 2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw dotyczące danej tezy lub rozwiązania.

4. Reagowanie na wypowiedzi.

Uczeń reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach oraz reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np.: list prywatny lub formalny, sprawozdanie) w sytuacjach formalnych i nieformalnych. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) prowadzi negocjacje w trudnych sytuacjach życia codziennego (np.: niezasłużone oskarżenie, spowodowanie szkody);
- 2) przedstawia opinie i argumenty, odpira argumenty przeciwne;
- 3) komentuje, zgadza się lub kwestionuje zdanie innych uczestników dyskusji;
- 4) spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych;
- 5) wysuwa i rozważa hipotezy.
- 6) ustosunkowuje się do opinii innych osób;

5. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) streszcza usłyszany lub przeczytany tekst;
- 2) rozwija notatkę, ogłoszenie, nagłówki prasowe;
- 3) stosuje zmiany stylu lub formy tekstu.

Ponadto uczeń powinien wykazać się następującymi umiejętnościami:

1. Uczeń dokonuje samooceny (np.: przy użyciu portfolio językowego) i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np.: korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, zapamiętywanie nowych wyrazów, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym).
 2. Uczeń współdziała w grupie, np.: w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych.
 3. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym (np.: z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.
 4. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np.: domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznaną słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np.: parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.
 5. Uczeń posiada świadomość związku pomiędzy kulturą własną i obcą, wrażliwość kulturową i umiejętność pośredniczenia między kulturami poprzez nauczany język.
 6. Uczeń posiada również podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym, oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.
 7. Znajomość struktur gramatyczno-leksykalnych
- Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych i potrafi samodzielnie wykonywać zadania leksykalno-gramatyczne, obejmujące materiał z zakresu rozszerzonego, typu:
- 1) transformacja
 - 2) częściowe tłumaczenie zdań
 - 3) słowotwórstwo
 - 4) wypełnianie luk (zadania otwarte i zamknięte)

CZASOWNIK

- Bezokolicznik i formy osobowe, bezokolicznik przeszły;
- Czasowniki posiłkowe;
- Czasowniki modalne z bezokolicznikiem zwykłym, zwykłym ciągłym, perfektywnym i perfektywnym ciągłym: *can, could, may, might, must, mustn't, needn't, will, shall, would, would like, would prefer, should, ought to, dare, need*;
- Tryb rozkazujący;
- Tryb łączący, np. z *suggest, insist, demand, it's essential*;
- Czasowniki regularne i nieregularne;
- Czasowniki wyrażające stany i czynności;
- Czasowniki złożone (*phrasal verbs*);
- Imiesłów czynny i bierny;
- Zdania twierdzące, przeczące i pytające w następujących czasach gramatycznych:
 - **Present Simple** dla czynności i stanów trwających nieprzerwanie lub powtarzających się, czynności o stałym charakterze, rozkładów czasowych, w komentarzach sportowych i opowiadaniach;
 - **Present Continuous** dla czynności odbywających się w tej chwili, w bieżącym okresie czasu lub bliskiej przyszłości, czynności powtarzających się i uważanych za irytujące;
 - **Present Perfect** dla czynności i stanów, które miały miejsce ostatnio lub trwają do chwili obecnej lub ich skutki mają wpływ na sytuację obecną, w zdaniach czasowych i konstrukcjach typu: *It is the first time...*;
 - **Present Perfect Continuous** dla czynności, które rozpoczęły się w przeszłości i trwają do chwili obecnej lub się skończyły, a ich skutki są nadal widoczne, dla czynności powtarzających się od jakiegoś czasu;
 - **Past Simple** dla czynności i stanów, które miały miejsce lub powtarzały się w przeszłości, po wyrażeniach *I wish..., It's time, I'd rather..., as if..., if only..., suppose..., supposing...*;
 - **Past Continuous** dla czynności, która odbywała się w pewnym momencie w przeszłości lub trwała przez pewien czas, w wyrażeniach *I was wondering ..., I was hoping ...*;
 - **Past Perfect** dla czynności i stanów przeszłych poprzedzających inne czynności i stany przeszłe lub zakończonych przed określonym momentem w przeszłości, po wyrażeniach *I wish..., as if ..., if only...*, w konstrukcji *It was the first time...*;
 - **Past Perfect Continuous** dla czynności, które były wykonywane przez jakiś okres i poprzedzały inną czynność, po wyrażeniach *I wish..., as if ..., if only...*;
 - **Future Simple** dla stanów lub czynności przyszłych wynikających z okoliczności zewnętrznych, dla wyrażenia postanowienia, obietnicy, decyzji;
 - **Future Continuous** dla czynności, które będą odbywać się w pewnym momencie w przyszłości oraz w pytaniach o plany;
 - **Future Perfect** dla czynności i stanów, które odbędą się lub będą trwały do określonego momentu w przyszłości;
 - **Future Perfect Continuous** dla czynności, które będą wykonywane przez określony czas do określonego momentu w przyszłości;
 - **Future Simple in the past** w mowie zależnej i zdaniach warunkowych;
 - **Future Perfect in the past** w mowie zależnej i zdaniach warunkowych.

SKŁADNIA

- Zdania rozkazujące;
- Zdania z podmiotem *it* i *there*, w zwrotach *It's worth/no use +ing*;
- Zdania wykrzyknikowe;
- Zdania z dwoma dopełnieniami;
- Zdania w mowie zależnej z czasownikami *say, tell, ask* i następstwo czasów, zdania z różnymi czasownikami wprowadzającymi (np. *admit, threaten, suggest*), zdania niewymagające zmiany czasów;
- Pytania pośrednie;
- Pytania typu *question tags, reply questions* po trybie rozkazującym, zwroty *So do I, Nor/Neither do I*;
- Zdania w stronie biernej w czasach: *present simple, present continuous, past simple, past continuous, present perfect, future simple, past perfect*, oraz z czasownikami *see, hear, make* i *help*, zdania typu *He is/was known to be/have been*, passive gerund (np. *He hates being looked at*), passive infinitive (np. *She wanted to be admired*);
- Zdania współrzędnie złożone;

- Zdania podrzędnie złożone:
 - okolicznikowe:
 - celu, z *in order that/so that...*
 - czasu, w zdaniu *Once...*
 - miejsca
 - porównawcze, z wyrażeniem *as if/as though, the faster ... the better*
 - przyczyny
 - przyzwolenia
 - skutku
 - sposobu
 - warunku typu 0, I, II, III i mieszane, inwersja w zdaniach warunkowych, *will* i *would* po *if*;
 - przydawkowe ograniczające i opisujące;
 - orzecznikowe;
 - dopełnieniowe typu *All I want was(to) go home*;
 - podmiotowe, np. *What I want is peace and quiet*;
- Zdania wyrażające życzenie lub przypuszczenie z wyrażeniami *I wish, I'd rather, I'd sooner, I'd prefer, you'd better, suppose, supposing, if only, it's high time*;
- Inwersja stylistyczna i inne formy emfatyczne: *hardy, rarely, seldom, hardly, never, only, under no condition* itp.
- Konstrukcje gerundialne, bezokolicznikowe i imiesłowowe;
- Konstrukcje *have sth done, get sth done, have sb do sth, get sb to do sth*.

RZECZOWNIK

- Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne;
- Liczba mnoga regularna i nieregularna;
- Rzeczowniki mające tylko l. poj. lub tylko l. mnogą lub dwie formy liczby mnogiej;
- Liczba mnoga rzeczowników złożonych;
- Forma dzierżawcza of, Saxon Genitive i double genitive;
- Rodzaj;
- Rzeczowniki złożone;
- Rzeczowniki użyte przymiotnikowo;
- Budowa słowotwórcza rzeczownika.

PRZEDIMEK

- Przedimek nieokreślony, określony i zerowy

PRZYMIOTNIK

- Stopniowanie regularne i nieregularne;
- Miejsce przymiotnika w zdaniu;
- Kolejność przymiotników przed rzeczownikiem;
- Przymiotnik dzierżawczy;
- Przymiotniki złożone typu *blue-eyed*;
- Przymiotnik z przedimkiem określonym (*the poor*) i po czasownikach postrzegania (*It smells nice*).
- Konstrukcje typu *the sooner, the better, more and more impatient*;
- Przymiotniki w konstrukcjach z *so, such, how, what*;

PRZYŚLÓWEK

- Stopniowanie regularne i nieregularne;
- Miejsce przysłówka w zdaniu;
- Przysłówki *too* i *enough*;
- Przysłówki o dwóch znaczeniowo różnych formach (np. *hard – hardly*).

PRZYIMEK

- Przyimek określający miejsce, kierunek, odległość, czas;
- Przyimek przyczyny i sposobu;
- Przyimki po niektórych czasownikach i przymiotnikach.

ZAIMEK

- Zaimek osobowy;
- Zaimek dzierżawczy;
- Zaimek zwrotny;
- Zaimek emfatyczny;
- Zaimek wskazujący;
- Zaimek pytający;
- Zaimek względny;
- Zaimek wzajemny;
- Zaimek nieokreślony: *some, any, no, every* i złożenia z nimi, *none, either neither, many, much, few, a few, little, a little, another, other, others, the other, the others, every, each, enough, both all, either – or, neither – nor*
- Zaimek bezosobowy *you, one*.

LICZEBNIK

- Liczebniki główne i porządkowe

SPÓJNIKI

• *and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, because, (al)though, so, in spite, on condition that, despite, supposing, providing/provided that, so as, even though, whereas, as if, as though*

WYMAGANIA EDUKACYJNE WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU NAUCZANIA JĘZYKA ANGIELSKIEGO : W IV-LETNIM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM dla grup na poziomie **POZIOM B2+/C1**

Poziom III. 1 – dla kontynuujących naukę

Wymagania szczegółowe w **zakresie podstawowym** dla uczniów kontynuujących naukę na podbudowie wymagań dla szkoły podstawowej.

1. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

- 1) **człowiek** (np.: dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, problemy etyczne);
- 2) **miejsce zamieszkania** (np.: opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania);
- 3) **edukacja** (np.: przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne, system oświaty);
- 4) **praca** (np.: zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy);
- 5) **życie prywatne** (np.: okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) **żywienie** (np.: artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne, diety);
- 7) **zakupy i usługi** (np.: rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze, banki, ubezpieczenia);
- 8) **podróżowanie i turystyka** (np.: środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, wypadki);
- 9) **kultura** (np.: dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);
- 10) **sport** (np.: dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);
- 11) **zdrowie** (np.: samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia, niepełnosprawni, uzależnienia, ochrona zdrowia);
- 12) **nauka i technika** (np.: odkrycia naukowe, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie, technologie informacyjno-komunikacyjne);
- 13) **świat przyrody** (np.: klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, katastrofy, przestrzeń kosmiczna);
- 14) **państwo i społeczeństwo** (np.: struktura państwa, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe, konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna, gospodarka);

2. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne (np.: napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne):

- 1) określa główną myśl tekstu;
- 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
- 3) znajduje w tekście określone informacje;
- 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
- 5) określa kontekst wypowiedzi (np.: nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
- 6) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
- 7) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

3. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi ustne i pisemne (np.: e-mail, list prywatny):

- 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
- 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
- 6) przedstawia opinie innych osób;
- 7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;
- 8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 9) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
- 10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 11) wyjaśnia sposób obsługi prostych urządzeń (np.: automatu do napojów, bankomatu);
- 12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;
- 13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

4. Reagowanie na wypowiedzi.

Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie (np.: e-mail, wiadomość, list prywatny i prosty list formalny)

- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np.: przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);

- 2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę;
- 3) stosuje formy grzecznościowe;
- 4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np.: wymiana zakupionego towaru);
- 6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
- 7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych;
- 9) wyraża emocje (np.: radość, niezadowolenie, zdziwienie);
- 10) prosi o radę i udziela rady;
- 11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
- 12) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny;
- 13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca.

5. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego

- 1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np.: wykresach, mapach, symbolach, piktogramach), audiowizualnych (np.: filmach, reklamach) oraz tekstach obcojęzycznych;
- 2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym;
- 3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.

6. Znajomość struktur gramatyczno-leksykalnych

Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych umożliwiających realizację pozostałych wymagań ogólnych i potrafi samodzielnie wykonywać zadania leksykalno-gramatyczne, obejmujące materiał z zakresu podstawowego, typu:

- 1) transformacja
- 2) częściowe tłumaczenie zdań
- 3) słowotwórstwo
- 4) wypełnianie luk (zadania otwarte i zamknięte)

Poziom III. 1 – dla kontynuujących naukę

Wymagania szczegółowe w zakresie rozszerzonym, dla uczniów kontynuujących naukę na podbudowie wymagań dla szkoły podstawowej.

1. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w obrębie tych samych tematów, co dla zakresu podstawowego

2. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np.: rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne) w różnych warunkach odbioru oraz wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np.: artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie). Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto: oddziela fakty od opinii.

3. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń tworzy płynne i zrozumiałe dłuższe wypowiedzi ustne oraz dłuższe wypowiedzi pisemne bogate i spójne pod względem treści (np.: list formalny, rozprawka, artykuł). Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) wyjaśnia sposób obsługi bardziej skomplikowanych urzędzeń oraz procedury postępowania (np.: załatwianie spraw w instytucjach);
- 2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw dotyczące danej tezy lub rozwiązania.

4. Reagowanie na wypowiedzi.

Uczeń reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach oraz reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np.: list prywatny lub formalny, sprawozdanie) w sytuacjach formalnych i nieformalnych. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) prowadzi negocjacje w trudnych sytuacjach życia codziennego (np.: niezasłużone oskarżenie, spowodowanie szkody);
- 2) przedstawia opinie i argumenty, odpiera argumenty przeciwnie;
- 3) komentuje, zgadza się lub kwestionuje zdanie innych uczestników dyskusji;
- 4) spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych;
- 5) wysuwa i rozważa hipotezy;
- 6) ustosunkowuje się do opinii innych osób;

5. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie. Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) streszcza usłyszany lub przeczytany tekst;
- 2) rozwija notatkę, ogłoszenie, nagłówki prasowe;
- 3) stosuje zmiany stylu lub formy tekstu.

Ponadto uczeń powinien wykazać się następującymi umiejętnościami:

1. Uczeń dokonuje samooceny (np.: przy użyciu portfolio językowego) i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np.: korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, zapamiętywanie nowych wyrazów, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym).
2. Uczeń współdziała w grupie, np.: w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych.

3. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym (np.: z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.
4. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np.: domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznaną słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np.: parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.
5. Uczeń posiada świadomość związku pomiędzy kulturą własną i obcą, wrażliwość kulturową i umiejętność pośredniczenia między kulturami poprzez nauczany język.
6. Uczeń posiada również podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym, oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.

6. Znajomość struktur gramatyczno-leksykalnych

Uczeń posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych i potrafi samodzielnie wykonywać zadania leksykalno-gramatyczne, obejmujące materiał z zakresu rozszerzonego, typu:

- 1) transformacja
- 2) częściowe tłumaczenie zdań
- 3) słowotwórstwo
- 4) wypełnianie luk (zadania otwarte i zamknięte)

CZASOWNIK

- Bezokolicznik i formy osobowe, bezokolicznik przeszły;
- Czasowniki posiłkowe;
- Czasowniki modalne z bezokolicznikiem zwykłym, zwykłym ciągłym, perfektywnym i perfektywnym ciągłym: *can, could, may, might, must, mustn't, needn't, will, shall, would, would like, would prefer, should, ought to, dare, need*;
- Tryb rozkazujący;
- Tryb łączący, np. z *suggest, insist, demand, it's essential*;
- Czasowniki regularne i nieregularne;
- Czasowniki wyrażające stany i czynności;
- Czasowniki złożone (phrasal verbs);
- Imiesłów czynny i bierny;
- Zdania twierdzące, przeczące i pytające w następujących czasach gramatycznych:
 - **Present Simple** dla czynności i stanów trwających nieprzerwanie lub powtarzających się, czynności o stałym charakterze, rozkładów czasowych, w komentarzach sportowych i opowiadaniach;
 - **Present Continuous** dla czynności odbywających się w tej chwili, w bieżącym okresie czasu lub bliskiej przyszłości, czynności powtarzających się i uważanych za irytujące;
 - **Present Perfect** dla czynności i stanów, które miały miejsce ostatnio lub trwają do chwili obecnej lub ich skutki mają wpływ na sytuację obecną, w zdaniach czasowych i konstrukcjach typu: *It is the first time...*;
 - **Present Perfect Continuous** dla czynności, które rozpoczęły się w przeszłości i trwają do chwili obecnej lub się skończyły, a ich skutki są nadal widoczne, dla czynności powtarzających się od jakiegoś czasu;
 - **Past Simple** dla czynności i stanów, które miały miejsce lub powtarzały się w przeszłości, po wyrażeniach *I wish..., It's time, I'd rather..., as if..., if only..., suppose..., supposing...*;
 - **Past Continuous** dla czynności, która odbywała się w pewnym momencie w przeszłości lub trwała przez pewien czas, w wyrażeniach *I was wondering..., I was hoping...*;
 - **Past Perfect** dla czynności i stanów przeszłych poprzedzających inne czynności i stany przeszłe lub zakończonych przed określonym momentem w przeszłości, po wyrażeniach *I wish..., as if..., if only...*, w konstrukcji *It was the first time...*;
 - **Past Perfect Continuous** dla czynności, które były wykonywane przez jakiś okres i poprzedzały inną czynność, po wyrażeniach *I wish..., as if..., if only...*;
 - **Future Simple** dla stanów lub czynności przyszłych wynikających z okoliczności zewnętrznych, dla wyrażenia postanowienia, obietnicy, decyzji;
 - **Future Continuous** dla czynności, które będą odbywać się w pewnym momencie w przyszłości oraz w pytaniach o plany;
 - **Future Perfect** dla czynności i stanów, które odbędą się lub będą trwały do określonego momentu w przyszłości;
 - **Future Perfect Continuous** dla czynności, które będą wykonywane przez określony czas do określonego momentu w przyszłości;
 - **Future Simple in the past** w mowie zależnej i zdaniach warunkowych;
 - **Future Perfect in the past** w mowie zależnej i zdaniach warunkowych.

SKŁADNIA

- Zdania rozkazujące;
- Zdania z podmiotem *it* i *there*, w zwrotach *It's worth/no use +ing*;
- Zdania wykrzyknikowe;
- Zdania z dwoma dopełnieniami;
- Zdania w mowie zależnej z czasownikami *say, tell, ask* i następstwo czasów, zdania z różnymi czasownikami wprowadzającymi (np. *admit, threaten, suggest*), zdania niewymagające zmiany czasów;
- Pytania pośrednie;
- Pytania typu question tags, reply questions po trybie rozkazującym, zwroty *So do I, Nor/Neither do I*;
- Zdania w stronie biernej w czasach: present simple, present continuous, past simple, past continuous, present perfect, future simple, past perfect, oraz z czasownikami *see, hear, make* i *help*, zdania typu *He is/was known to be/have been*, passive gerund (np. *He hates being looked at*), passive infinitive (np. *She wanted to be admired*);
- Zdania współzależnie złożone;

- Zdania podrzędnie złożone:
 - okolicznikowe: celu (z *in order that/so that...*), czasu... miejsca porównawcze (z wyrażeniem *as if/as though, the faster ... the better*) przyczyny przyzwolenia skutku sposobu stopnia warunku typu 0, I, II, III i mieszane, inwersja w zdaniach warunkowych, *will* i *would* po *if*;
 - przydawkowe ograniczające i opisujące;
 - orzecznikowe;
 - dopełnieniowe typu: *All I want is (to) win this competition*;
 - podmiotowe typu: *What I want is peace and quiet*;
- Zdania wyrażające życzenie lub przypuszczenie z wyrażeniami *I wish, I'd rather, I'd sooner, I'd prefer, you'd better, suppose, supposing, if only, it's high time*;
- Inwersja stylistyczna i inne formy emfaticzne:
 - po: *hardy, rarely, seldom, hardly, never, only, under no condition* itp.
 - w tzw. cleft sentences, np. *It was my mother who..., What I hate is...*;
 - zastosowanie *do i did*, np. *Do come in*.
- Konstrukcje gerundialne, bezokolicznikowe i imiesłowowe;
- Konstrukcja *have sth done, get sth done, have sb do sth, get sb to do sth*.

RZECZOWNIK

- Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne;
- Liczba mnoga regularna i nieregularna;
- Rzeczowniki mające tylko l. poj. lub tylko l. mnogą lub dwie formy liczby mnogiej;
- Liczba mnoga rzeczowników złożonych;
- Forma dzierżawcza of, Saxon Genitive i double genitive;
- Rodzaj;
- Rzeczowniki złożone;
- Rzeczowniki użyte przymiotnikowo;
- Budowa słowotwórcza rzeczownika.

PRZEDIMEK

- Przedimek nieokreślony, określony i zerowy

PRZYMIOTNIK

- Stopniowanie regularne i nieregularne;
- Miejsce przymiotnika w zdaniu;
- Kolejność przymiotników przed rzeczownikiem;
- Przymiotnik dzierżawczy;
- Przymiotniki złożone typu *blue-eyed*;
- Przymiotnik z przedimkiem określonym (*the poor*) i po czasownikach postrzegania (*It smells nice*).
- Konstrukcje typu *the sooner, the better, more and more impatient*;
- Przymiotniki w konstrukcjach z *so, such, how, what*;

PRZYSŁÓWEK

- Stopniowanie regularne i nieregularne;
- Miejsce przysłówka w zdaniu;
- Przysłówki *too* i *enough*;
- Przysłówki o dwóch znaczeniowo różnych formach (np. *hard – hardly*).

PRZYIMEK

- Przyimek określający miejsce, kierunek, odległość, czas;
- Przyimek przyczyny i sposobu;
- Przyimki po niektórych czasownikach i przymiotnikach.

ZAIMEK

- Zaimek osobowy;
- Zaimek dzierżawczy;
- Zaimek zwrotny;
- Zaimek emfaticzny;
- Zaimek wskazujący;
- Zaimek pytający;
- Zaimek względny;
- Zaimek wzajemny;

- Zaimek nieokreślony: some, any, no, every i złożenia z nimi, none, either neither, many, much, few, a few, little, a little, another, other, others, the other, the others, every, each, enough, both all, either – or, neither – nor
- Zaimek bezosobowy you, one.

LICZEBNIK

- Liczebniki główne i porządkowe

SPÓJNIKI

- and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, because, (al)though, so, in spite, on condition that, despite, supposing, providing/provided that, so as, even though, whereas, as if, as though

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych z języka angielskiego w I LO dla klas I, II, III i IV z uwzględnieniem wszystkich sprawności językowych

Wymagania ogólne:

Forma ustna:

- opowiadanie przeczytanego lub słuchanego tekstu,
- prowadzenie dialogu, dyskusji na zadany temat,
- tłumaczenie z języka polskiego na angielski,
- udzielanie odpowiedzi na pytania związane ze słuchanym lub czytany tekstem,
- wyrażanie własnej opinii,
- opisywanie wydarzeń, zdjęcia, rysunku.
- rozmowa z odgrywaniem roli

Forma pisemna:

- wypracowanie na zadany temat (rozprawka argumentatywna, opiniująca, artykuł, list formalny, list nieformalny)
- odpowiedź na pytania dotyczące przeczytanego lub słuchanego tekstu,
- wstawianie odpowiedniej formy czasownika do podanego zdania,
- słowotwórstwo,
- parafraza,
- test wyboru,
- dokończenie zdania,
- uzupełnienie brakujących słów, fragmentów dialogu,
- tłumaczenie z języka polskiego na angielski,
- wyjaśnienie, podanie definicji słowa.

W celu ustalenia oceny semestralnej i rocznej, uczeń powinien posiadać oceny z co najmniej 3 spośród wyżej wymienionych sposobów sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.

WYMAGANIA PROGRAMOWE NA POSZCZEGÓLNE OCENY SZKOLNE:

Wszystkie wymagania programowe są zgodne z *Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ)*. Poziom grup językowych odpowiada poszczególnym poziomom **ESOKJ**, stąd wymagania programowe zróżnicowane są w zależności od stopnia zaawansowania językowego danej grupy:

▪ poziom matury podstawowej	wymagania programowe dla poziomu B1+\B2 (ESOKJ)
▪ poziom matury rozszerzonej	wymagania programowe dla poziomu B2+ \C1 (ESOKJ)

Wymagania szczegółowe:

Aby uzyskać ocenę **dopuszczającą** uczeń powinien:

(1) w zakresie **rozumienia ze słuchu**:

- zrozumieć **ogólny** sens prostych wypowiedzi
- wychwycić część kluczowych informacji
- zidentyfikować część potrzebnych informacji i przekształcić je w prostą wypowiedź pisemną
- rozpoznać intencje mówiącego

(2) w zakresie **rozumienia tekstu czytanego**:

- zrozumieć ogólny sens prostego tekstu
- wychwycić część kluczowych informacji
- rozpoznać rodzaj tekstu pisanego
- w miarę sprawnie posługiwać się słownikiem w celu wyszukania potrzebnych informacji

(3) w zakresie **tworzenia wypowiedzi pisemnej**:

- napisać zdania zawierające proste struktury gramatyczne i słownictwo zgodne z programem nauczania danej grupy językowej
- w sposób zadowalający zorganizować prosty tekst

(4) w zakresie **wypowiedzi ustnej**:

- przekazać prosty komunikat
- posługiwać się podstawowym zakresem struktur gramatycznych i leksykalnych przewidzianym programem nauczania dla danej grupy językowej

(5) w zakresie znajomości **struktur leksykalno-gramatycznych**

- poprawnie posługiwać się niewielką ilością prostych struktur (często jednak popełniając błędy)
- stosować ograniczony zakres słownictwa (minimum komunikacji)
- w testach obiektywnych uzyskiwać **40–54 %** punktów możliwych do uzyskania

Aby uzyskać ocenę **dostateczną** uczeń powinien:

(1) w zakresie **rozumienia ze słuchu**:

- zazwyczaj zrozumieć ogólny sens wypowiedzi
- zrozumieć większość kluczowych informacji
- przekształcić większość potrzebnych informacji w formę pisemną, posługując się prostą składnią
- zazwyczaj rozpoznać intencje mówiącego
- zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela

(2) w zakresie **rozumienia tekstu czytanego**:

- zrozumieć ogólny sens prostego tekstu i ok. 60 % tekstu o wyższym poziomie trudności
- wychwycić kluczowe informacje z częściowo zrozumianego tekstu
- zastosować różne techniki pracy z tekstem

(3) w zakresie **tworzenia wypowiedzi pisemnej**:

- w ograniczonym zakresie wykorzystywać w miarę złożone struktury i trudniejsze słownictwo w pracach pisemnych
- w pracach pisemnych zrealizować główne punkty zawarte w poleceniach (aczkolwiek z reguły popełnia znaczną ilość błędów)
- w pracach pisemnych przestrzegać wymogów stylu
- zachować znaczną poprawność ortograficzną i interpunkcyjną

(4) w zakresie **wypowiedzi ustnej**:

- poprawnie przekazać wiadomość
- w trakcie mówienia posługiwać się w miarę poprawnym językiem (popełniając jednak sporą ilość błędów)
- wypowiedzieć się na tematy dotyczące życia codziennego
- podejmować próby wypowiedzi na tematy bardziej złożone

(5) w zakresie znajomości **struktur leksykalno-gramatycznych**

- prawidłowo stosować niektóre struktury objęte programem nauczania: proste i złożone (popełniając czasami błędy)
- posługiwać się słownictwem na poziomie podstawowym
- w testach obiektywnych uzyskiwać **55–74 %** punktów możliwych do uzyskania

Aby uzyskać ocenę **dobrą** uczeń powinien:

(1) w zakresie **rozumienia ze słuchu**:

- zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów
- wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemnej wypowiedzi o znacznym stopniu poprawności
- prawidłowo rozpoznać intencje mówiącego
- bez trudu zrozumieć polecenia

(2) w zakresie **rozumienia tekstu czytanego**:

- zrozumieć ok. 75% dłuższego i bardziej złożonego tekstu
- rozpoznać źródło, rodzaj tekstu oraz intencje piszącego
- zidentyfikować ok. 75% kluczowych informacji
- sprawnie korzystać z różnych technik pracy z tekstem
- sprawnie posługiwać się słownikami różnych typów

(3) w zakresie **tworzenia wypowiedzi pisemnej**:

- napisać pracę zawierającą złożone struktury i słownictwo programu danej grupy językowej
- w sposób spójny zorganizować tekst
- zachować wymaganą długość tekstu
- zrealizować różne formy prac pisemnych posługując się właściwym stylem wypowiedzi
- napisać pracę o dużym stopniu poprawności językowej

(4) w zakresie **wypowiedzi ustnej**:

- przekazać wiadomość w sposób poprawny i zrozumiały dla odbiorcy
- posługiwać się poprawnym językiem, popołniając nieliczne błędy, nie zakłócające komunikacji
- dysponując dość rozbudowaną leksyką, z łatwością wypowiadać się na tematy z życia codziennego oraz podejmować próby wyrażenia swojej opinii na temat niektórych bardziej złożonych zagadnień
- posługiwać się właściwym rejestrem językowym

(5) w zakresie znajomości **struktur leksykalno-gramatycznych**

- operować większością struktur prostych i złożonych, przeważnie budując poprawne zdania
- posługiwać się stosunkowo rozbudowaną leksyką, dostosowaną do kontekstu sytuacyjnego wypowiedzi
- rozpoznawać rejestry językowe w zakresie tekstów użytkowych
- w testach obiektywnych uzyskiwać **75–84 %** punktów możliwych do uzyskania

Aby uzyskać ocenę **bardzo dobrą** uczeń powinien:

(1) w zakresie **rozumienia ze słuchu**:

- z łatwością zrozumieć sens różnorodnych wypowiedzi, o znacznym stopniu trudności
- wyszukiwać, selekcjonować i porządkować szczegółowe informacje w autentycznych przekazach
- wydobyć wszystkie potrzebne informacje i bez trudu je interpretować oraz przekształcać w formę wypowiedzi pisemnej
- z łatwością rozpoznać intencje mówiącego

(2) w zakresie **rozumienia tekstu czytanego**:

- zrozumieć całość dłuższych i bardziej złożonych tekstów
- wyszukiwać, selekcjonować i porządkować szczegółowe informacje w autentycznych przekazach
- sprawnie i w określonym czasie wychwycić ok. 90% kluczowych informacji
- dokonać interpretacji tekstu, określić różne konteksty znaczeniowe
- pracować z tekstami autentycznymi z różnych źródeł i o zróżnicowanym poziomie trudności

(3) w zakresie **tworzenia wypowiedzi pisemnej**:

- napisać pracę zawierającą złożone struktury gramatyczne i bogatą leksykę
- stosować odpowiednie dla języka pisanego środki leksykalne i morfosyntaktyczne w zakresie określonego typu wypowiedzi pisemnych
- z łatwością zredagować dobrze zorganizowany i spójny tekst
- stosować różnorodne środki stylistyczne
- twórczo wykorzystać, interpretować i transformować materiał tekstowy

(4) w zakresie **wypowiedzi ustnej**:

- przekazać wiadomość posługując się poprawnym językiem, mówiąc płynnie
- dokonywać autokorekcji w trakcie ustnej prezentacji
- wypowiedzieć się na trudniejsze, złożone tematy
- w naturalny sposób zabierać głos w dyskusji, w tym argumentować, wyrażać opinię, uzasadniać i bronić własnych poglądów
- umiejętnie skomentować fakty socjokulturowe, typowe dla obszaru języka angielskiego, w tym zwyczaje, tradycje i literaturę

(5) w zakresie znajomości **struktur leksykalno-gramatycznych**

- właściwie stosować proste i złożone struktury gramatyczne
- posługiwać się rozbudowaną leksyką i frazeologią
- w testach obiektywnych uzyskiwać **85 - 95 %** punktów możliwych do uzyskania

Aby uzyskać ocenę **celującą** uczeń powinien:

(1) w zakresie **rozumienia ze słuchu**:

- bez trudu wydobyć wszystkie potrzebne informacje w autentycznych przekazach językowych
- spełniać wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą

(2) w zakresie **rozumienia tekstu czytanego**:

- potrafić wykorzystywać informacje z tekstów autentycznych w celu doskonalenia pozostałych sprawności językowych
- potrafić pracować ze specjalistycznymi tekstami autentycznymi
- spełniać wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą

(3) w zakresie **tworzenia wypowiedzi pisemnej**:

- posługiwać się strukturami gramatycznymi i leksyką o bardzo dużym stopniu złożoności
- wykazać się oryginalnością ujęcia tematu
- spełniać wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą

(4) w zakresie **wypowiedzi ustnej**:

- z powodzeniem płynnie i bezbłędnie przekazać wiadomość
- posługiwać się rozbudowaną leksyką i frazeologią
- spełniać wymagania na ocenę bardzo dobrą

(5) w zakresie znajomości **struktur leksykalno-gramatycznych**

- swobodnie posługiwać się rozbudowaną leksyką i frazeologią
- budować zdania o złożonej strukturze, z powodzeniem stosując znajomość rejestrów językowych
- w testach obiektywnych uzyskiwać **ponad 95 %** punktów możliwych do zdobycia